INERŢIA

— “Inertia” 1990 —

de Nancy Kress

Traducerea: Roxana Brînceanu

La apusul soarelui, partea din spate a dormitorului a căzut. Acum e un perete, expunându-şi cuiele şi tencuiala albastră crăpată, iar în clipa următoare se transformă în scânduri, de fapt, într-un gard neregulat, înalt până la talie, cu marginile în acelaşi timp zimţate şi îmblănite, parcă acoperite cu pudră. Prin deschizătură, un copac bolnăvicios se iţeşte în spaţiul îngust dintre spatele barăcii noastre şi spatele unei barăci din Cartierul E. Încerc să mă dau jos din pat să mă uit mai de aproape, dar astăzi artrita mă chinuie prea rău, de fapt din cauza asta mă şi aflu în pat. Rachel se repede în dormitor.

- Ce s-a întâmplat, Buni? Eşti teafără?

Dau din cap şi arăt cu degetul. Fata se apleacă prin gaură, iar amurgul californian se întinde ca o aură în jurul părului. Dormitorul e şi al ei; are salteaua sub patul meu cu baldachin, atins de vreme.

- Termite! La naiba! Nu ştiam că avem aşa ceva. Sigur nu ai păţit nimic?

- Sunt bine. Eram în capătul opus al camerei, draga mea. Sunt bine.

- Păi va trebui s-o chemăm pe mama să aducă pe cineva să repare.

Nu zic nimic. Rachel se îndreaptă, îmi aruncă o căutătură rapidă şi întoarce capul. Nu spun nimic despre Mamie, dar la o licărire bruscă a lămpii cu petrol mă uit drept la ea, doar pentru că e aşa de plăcut să o priveşti. Nu e frumoasă, nici măcar printre cei de aici, cu toate că până acum boala i-a afectat numai partea stângă a feţei. Încreţitura de piele îngroşată, stricată, aspră ca o cârpă veche, nu e vizibilă deloc din dreapta. Însă are nasul mare, sprâncenele dese şi lăsate şi bărbia ca un ciot osos. Un nas onest, sprâncene expresive, ochi cenuşii cinstiţi, o bărbie care iese în evidenţă de câte ori înclină capul, ascultând cu înţelepciune - în ochii unei bunici, e frumoasă. Afară, nimeni n-ar vedea-o aşa. Dar ar greşi.

- Poate ar trebui să schimb un bilet de loterie pentru altă tencuială şi cuie şi să cârpesc chiar eu, zice ea.

- Termitele tot acolo o să fie.

- Mă rog, da, dar trebuie să facem ceva.

N-o contrazic. Are şaisprezece ani.

- Simţi ce aer intră - o să îngheţi noaptea în anotimpul ăsta. Pentru artrita ta ar fi groaznic. Acum vino în bucătărie,

Buni, am făcut focul.

Mă ajută să ajung în bucătărie, unde soba de metal în care ard lemne răspândeşte o căldură plăcută care îmi face bine la încheieturi. Soba a fost donată coloniei cu un an în urmă de cine ştie ce grup de caritate sau de interese pentru, presupun, vreo scutire de impozite care încă e valabilă în astfel de cazuri. Dacă mai e vreunul. Rachel îmi spune că primim în continuare ziare şi, o dată sau de două ori, am învelit legumele din grădina noastră în unele care arătau destul de noi. Spune chiar că băiatul cel mic al familiei Stevenson lucrează pe un computer donat, legat în reţea în sala comună din Cartierul J, dar eu nu mai urmăresc legile fiscale de Afară. Nu întreb nici de ce Mamie a fost cea care a primit soba cu lemne, deşi nu era o lună cu loterie.

Lumina din sobă e mai puternică decât flacăra de petrol din dormitor; observ că dincolo de preocuparea ei pentru peretele distrus, chipul ei e rumen de emoţie. Pielea tânără străluceşte de la bărbia inteligentă până la pielea stricată de boală, care desigur nu îşi schimbă niciodată culoarea. Îi surâd. La şaisprezece ani e atât de uşor să te emoţionezi. O panglică nouă de pus în păr de la depozitul de donaţii, o privire din partea unui băiat, un secret împărtăşit cu verişoara ei Jennie.

- Buni, spune, îngenunchind lângă scaunul meu, cu mâinile neliniştite pe mânerele de lemn uzat, Buni, avem un vizitator. De Afară. L-a văzut Jennie.

Continuu să zâmbesc. Nici Rachel, nici Jennie nu-şi pot aminti de vremurile când coloniile de bolnavi aveau mulţi vizitatori. Mai întâi, siluete voluminoase în costume anticontaminare, apoi, câţiva ani mai târziu, siluete mai suple în noile sani-costume. Încă mai erau introduşi oameni de Afară, şi, ani de zile, pe la punctele de control de la Graniţă a existat trafic în ambele sensuri. Dar, desigur, nu are cum să-şi amintească; nu se născuse încă. Mamie avea numai doisprezece ani când fusese introdusă aici. Pentru Rachel, un vizitator putea foarte bine să reprezinte un eveniment nemaipomenit. Întind mâna şi o mângâi pe păr.

- Jennie a zis că el vrea să vorbească cu oamenii cei mai bătrâni din colonie, cei care au fost aduşi aici bolnavi. A aflat de la Hal Stevenson.

- Chiar aşa?

Părul ei e moale şi mătăsos. La fel fusese şi părul lui Mamie la vârsta aceasta.

- Poate va dori să-ţi vorbească!

- Sunt aici.

- Dar nu eşti încântată? Ce crezi că vrea?

Sunt scutită să-i răspund pentru că intră Mamie, cu prietenul ei, Peter Malone, urmând-o cu o plasă de cumpărături de la depozit.

La primul sunet al clanţei, se ridică de lângă scaunul meu şi se duce să răscolească în foc. Faţa i se goleşte complet de expresie, cu toate că ştiu că e doar ceva temporar.

- Am ajuns! strigă Mamie, cu vocea ei ascuţită de păpuşă, şi aerul rece din hol se roteşte în jurul ei ca o apă limpede. Mamă dragă, cum te simţi? Rachel! Nici nu-ţi închipui, Pete a avut nişte cartele în plus şi ne-a luat pui! O să fac o tocăniţă!

- A căzut peretele din dormitor, zise fata plat.

Nu se uită la Peter şi la puiul lui înfăşurat în plasă, dar eu mă uit. Afişează rânjetul lui răbdător, de lup. Presupun că a câştigat cartelele la poker. Are unghiile murdare. Pe bucata de ziar pe care o pot eu vedea scrie EŞEDINTELE CONFISCĂ C.

- Cum adică „a căzut”?

- A căzut pur şi simplu. Avem termite.

Mamie se uită neajutorată la Peter, al cărui rânjet se lărgeşte. Pot să prevăd ce-o să se întâmple: ceva mai târziu, o să aibă loc o scenă, nu neapărat pentru noi, cu toate că va avea loc în bucătărie, ca s-o putem urmări. Se va ruga frumos de bărbat să repare peretele. El va refuza, zâmbind. Atunci va face tot felul de aluzii la un schimb, fiecare fiind din ce în ce mai explicită. El va accepta să repare. Rachel şi cu mine, neavând altă cameră încălzită în care să stăm, vom privi focul, podeaua sau propriii pantofi până când ei se vor retrage ostentativ în camera ei. Ostentaţia e jenantă. Mamie a avut întotdeauna nevoie să demonstreze că este o femeie dorită.

Dar Peter o priveşte pe fată, nu pe ea.

- Puiul nu e de Afară, Rachel. E din curtea din Cartierul B. Te-am auzit spunând că sunt foarte curaţi.

- Mda, face fata scurt, nepoliticos.

Mamie îşi dă ochii peste cap.

- Spune „mulţumesc”, dragă. Pete s-a dat peste cap să facă rost de puiul ăsta.

- Mulţumesc.

- Nu poţi să vorbeşti şi tu mai din suflet? face ea, cu o nuanţă sfredelitoare în voce.

- Mulţumesc, repetă fata.

Se îndreaptă spre dormitorul nostru cu trei pereţi. Bărbatul, încă urmărind-o atent, mută puiul dintr-o mână în cealaltă. Plasa elastică imprimă linii pe pielea gălbuie a păsării.

- Rachel Ann Wilson!

- Las-o în pace, zice el calm.

- Ba nu, replică ea.

Printre cele cinci dungi încrucişate ale bolii, faţa ei are trăsături răutăcioase.

- Ar putea cel puţin să înveţe bunele maniere. Şi vreau să audă ce avem de anunţat! Rachel, întoarce-te imediat!

Se întoarce din dormitor; ştiu că întotdeauna îşi ascultă mama. Se opreşte în uşă, aşteptând. Două suporturi goale de lumânări, ambele înnegrite de fum vechi, îi încadrează capul. De iarna trecută nu mai avem lumânări pentru ele. Mamie, cu fruntea încreţită de iritare, zâmbeşte luminos.

- O să avem cu toţii o cină specială. Eu şi Pete avem o veste. O să ne căsătorim.

- Aşa e, zice şi el. Felicitaţi-ne.

Rachel, deja nemişcată, înţepeneşte şi mai mult. Peter o priveşte atent. Mamie coboară ochii, roşind, iar eu simt un junghi de milă nerăbdătoare faţă de fiica mea, care îşi sprijină tinereţea celor treizeci şi ceva de ani de o trestie aşa de subţire ca Peter Malone. Îl fixez cu asprime. Dacă o atinge vreodată pe fată... dar nu prea cred. Astfel de lucruri nu se mai întâmplă acum. Nu Înăuntru.

- Felicitări, murmură ea.

Traversează camera să-şi îmbrăţişeze mama, care îi răspunde cu o fervoare teatrală. Peste câteva secunde, va începe să plângă. Peste umărul ei surprind chipul lui Rachel, pentru o clipă întristată şi iubitoare, şi las ochii în jos.

- Ei bine! Asta cere un toast! strigă Mamie veselă.

Face cu ochiul, încearcă o piruetă stângace şi scoate o sticlă din fundul dulapului de bucătărie, pe care Rachel l-a câştigat la ultima loterie a donaţiilor. Arată bizar în bucătăria noastră: lac alb strălucitor, cu aspect vag oriental, printre scaunele şchioape şi masa zgâriată, cu sertarul rupt, pe care

nimeni n-a încercat măcar să-l repare. Mamie desface sticla despre care eu nici nu ştiam că se află acolo. E şampanie.

Oare ce-au gândit cei din Afară când au donat şampanie unei colonii de bolnavi? Bieţii amărâţi, chiar dacă nu au niciodată nimic de sărbătorit... Sau iată ceva cu care nu vor şti ce să facă... Sau mai bine ei decât eu, atât timp cât cei bolnavi rămân Înăuntru... Chiar nu contează.

- Ador şampania! strigă entuziastă; cred că a mai băut din ea. Aaa, uite, mai vine cineva să ne ajute să sărbătorim! Intră, Jennie, hai şi bea puţină şampanie!

Jennie intră, zâmbind. Observ aceeaşi emoţie care o însufleţise şi pe Rachel înainte de anunţul mamei ei. Îi străluceşte pe chip, unul frumos. Nu are urme de boală pe mâini sau pe faţă. Trebuie să le aibă pe undeva, s-a născut Înăuntru, dar nimeni nu întreabă. Probabil, Rachel ştie. Cele două fete sunt nedespărţite. Jennie, fiica fratelui soţului decedat al lui Mamie, este verişoara ei şi, teoretic, Mamie este tutorele ei. Dar nimeni nu mai dă atenţie unor astfel de lucruri, iar ea locuieşte cu nişte oameni într-o baracă din Cartierul vecin, cu toate că eu şi Rachel am rugat-o să stea aici cu noi.

Scutură din cap iar părul ei frumos, atât de blond încât pare alb, îi atinge umerii, şi roşeşte jenată, evitând să se uite la femeie.

- Mă mărit, Jennie, zice Mamie, coborându-şi din nou ochii sfioasă.

Mă întreb ce a făcut, şi cu cine, ca să obţină şampania.

- Felicitări! rosteşte tânăra călduros. Şi ţie, Peter.

- Spune-mi Pete, cere el, aşa cum mai ceruse şi înainte.

Îi surprind privirea lacomă asupra lui Jennie. Ea nu o observă, dar un al şaselea simţ - chiar şi aici, Înăuntru - o face să se tragă uşor înapoi. Ştiu că va continua să-i spună „Peter”.

- Mai ia şampanie. Rămâi la cină, îi zice Mamie.

Jennie măsoară din ochi cantitatea de şampanie din sticlă şi mărimea puiului care sângerează pe masă. Le priveşte discret şi apoi, evident, minte:

- Îmi pare rău, nu, noi am luat masa astăzi. Voiam doar să întreb dacă pot să aduc mai târziu pe cineva să te vadă, Buni. Un vizitator, zice şi vocea ei coboară până la o şoaptă, iar strălucirea revine. De Afară.

Mă uit la ochii ei albaştri sclipitori, la chipul lui Rachel, şi

nu am inima să refuz. Deşi bănuiesc cum se va desfăşura vizita, dar fetele nu. Nu sunt bunica ei, dar îmi spune aşa încă de când avea trei ani.

- Bine.

- O, mulţumesc! strigă, ea şi Rachel uitându-se încântate una la alta. Mă bucur că ai acceptat, altfel poate nu am mai fi avut niciodată ocazia să vorbim de aproape cu vreun vizitator!

- Cu plăcere.

Sunt aşa de tinere. Mamie pare iritată; anunţul ei a trecut pe planul secund. Peter se uită cum Jennie o îmbrăţişează impulsiv pe Rachel. Dintr-odată ştiu că şi el se întreabă unde se află boala pe corpul ei şi cât e de întinsă. Îmi surprinde privirea şi se uită în podea, cu ochii lui întunecaţi acoperiţi de pleoape, pe jumătate ruşinat. Dar numai pe jumătate. Un lemn trosneşte în sobă, iar pentru o clipă focul se înteţeşte.

În după-amiaza următoare, Jennie îl aduce pe vizitator. Mă surprinde imediat: nu poartă sani-costum şi nu este sociolog.

În anii care au urmat internărilor, coloniile de bolnavi au avut o mulţime de vizitatori. Doctorii încă sperau să găsească un leac pentru crestele groase de piele cenuşie care se răspândeau încet pe corpul oamenilor - sau deloc, deşi nimeni nu ştia de ce. Desfigurând. Urâţind. Poate chiar omorând. Şi transmisibile. Aici era marea problemă: erau transmisibile. Aşadar, doctori în sani-costume au venit să caute cauze sau tratamente. Jurnalişti în sani-costume au venit să caute instantanee pe care să le întindă pe pagini întregi. Comitete de jurişti în sani-costume au venit să caute informaţii, cel puţin până când Congresul le-a luat coloniilor dreptul la vot, la presiunea plătitorilor de impozite, la rândul lor presaţi, nemulţumiţi de statutul nostru de dependenţi de dolari. Iar sociologii au venit în turme, cu mini-camere de filmat în mâini, gata să înregistreze colapsul coloniilor prost organizate şi bolnave, care degenerau într-o anarhie de bande de stradă, un loc unde supravieţuia doar cel puternic.

Mai târziu, cum asta nu s-a întâmplat, au venit alţi sociologi, în sani-costume de tip nou, să înregistreze motivele pentru care coloniile nu se prăbuşiseră conform previziunilor. Cu toţii au plecat nemulţumiţi. Nu exista nici un leac, nici o cauză, nici o poveste, nici un colaps, nici un motiv.

Sociologii au fost mai încăpăţânaţi decât toţi ceilalţi. Jur-

naliştii trebuie să fie pe fază şi să vină cu poveşti interesante, dar sociologii nu trebuie decât să publice ceva. În plus, întreaga lor tradiţie culturală le spunea că Înăuntru, mai devreme sau mai târziu, societatea va degenera, formând zone de război. Priveazǎ-i pe oameni de electricitate (energia devenise scumpă), de poliţie municipală (care refuza să meargă Înăuntru), de libertatea de a pleca, de lupta politică, de slujbe, de autostrăzi, cinematografe, tribunale şi învăţământ primar de stat - şi violenţa neînfrânată va deveni instrument de supravieţuire. Aşa spun toate canoanele culturale. Bucăţi întregi de oraşe rase de bombe, împăratul muştelor. Proiectele Chicago. Filmele western. Memoriile celor din închisori. Bronx. Partea de est a L.A. Thomas Hobbes. Sociologii le ştiau pe toate.

Numai că nu s-a întâmplat aşa.

Sociologii au aşteptat. Înăuntru, am învăţat să cultivăm legume şi să creştem găini, care, după cum am aflat, mănâncă orice. Cei dintre noi pricepuţi la computere şi-au păstrat slujbele adevărate cu ajutorul modemurilor câţiva ani poate chiar vreo zece -, înainte ca echipamentul să devină prea învchit şi imposibil de înlocuit. Cei care fuseseră profesori au organizat şcoli pentru copii, deşi presupun că programa a devenit tot mai simplă de la an la an: Rachel şi Jennie nu par să ştie prea multe despre istorie şi ştiinţe. Medicii s-au folosit de medicamentele donate de corporaţii în schimbul deducerii de impozite şi, după vreun deceniu, au început să-şi pregătească ucenici. Un timp - s-ar putea să fi fost destul de îndelungat -, am ascultat la radio şi ne-am uitat la televizor. Poate unii încă le folosesc, dacă cele donate mai funcţionează.

În cele din urmă, sociologii şi-au amintit de alte modele mai vechi de privare, discriminare şi izolare din culturile mai mari. Shtetl-urile evreieşti. Hughenoţii din Franţa. Fermierii amish. Modele autosuficiente, stagnând, dar evitând colapsul. Şi, în timp ce ei îşi aduceau aminte, noi am organizat loterii, am pregătit ucenici, am raţionalizat depozitele de hrană în funcţie de necesităţi, ne-am înlocuit mobila ruptă cu altă mobilă ruptă, ne-am căsătorit şi am avut copii. Nu am plătit impozite, nu am purtat războaie, nu am ţinut alegeri, nu am oferit nici o dramă. După un timp - destul de lung -, vizitatorii au încetat să mai vină. Chiar şi sociologii.

Dar iată-l pe acest tânăr, fără sani-costum, zâmbind cu

ochii căprui pe sub părul des şi negru şi luându-mi mâna. Nu tresare când atinge pielea stricată de boală. Nici nu pare să catalogheze mobilierul din bucătărie pentru o înregistrare ulterioară: trei scaune, o imitaţie Queen Anne donată şi un autentic Joe Kleinschmidt de Înăuntru; masa; soba cu lemne; dulapul oriental de lac sclipitor; chiuveta de plastic cu o pompă manuală conectată la rezervorul alimentat de o conductă din Afară; lada de lemne donate purtând inscripţia „Dar din partea Boise-Cascade”; două fete tinere, inteligente, tandre şi emoţionate, pe care ar face bine să nu le trateze ca pe nişte monştri creaţi de boală. A trecut mult timp, dar eu îmi amintesc.

- Bună ziua, doamnă Pratt. Eu sunt Tom McHabe. Vă mulţumesc că aţi acceptat să staţi de vorbă cu mine.

Aprob din cap.

- Despre ce o să discutăm, domnule McHabe? Sunteţi ziarist?

- Nu. Sunt medic.

Nu mă aşteptam. Nu mă aşteptam nici la încordarea subită care îi traversă faţa înainte de a se pierde într-un alt zâmbet. Cu toate că e destul de firesc să reacţioneze aşa: venind Înăuntru, desigur, nu mai poate pleca niciodată. Mă întreb de unde a contractat boala. De foarte multă vreme nu au mai apărut cazuri noi în colonia noastră. Oare să fi fost duşi, din vreun motiv politic, într-o altă colonie?

- Nu am boala, doamnă Pratt.

- Atunci de ce...

- Scriu un studiu despre progresul bolii la rezidenţii vechi din colonii. Bineînţeles, trebuie să fac asta Înăuntru, spune el şi eu îmi dau imediat seama că minte.

Rachel şi Jennie nu pricep, desigur. Stau de o parte şi de alta a lui ca nişte păsări flămânde, ascultând.

- Şi cum o să scoţi studiul de aici, odată scris?

- Radio pe unde scurte. Colegii mei îl aşteaptă, explică, dar nu mă priveşte în ochi.

- Şi studiul ăsta merită internarea permanentă?

- În cazul dumneavoastră cât de repede a progresat boala? întreabă fără să răspundă.

Se uită la faţa, mâinile şi braţele mele, o analiză obiectivă şi profesionistă, care mă face să decid că măcar partea asta din povestea lui e adevărată. E medic.

- Vreo durere în zonele afectate?

- Nici una.

- Incapacitate sau scăderea capacităţii de muncă drept rezultat al bolii?

Rachel şi Jennie par uşor nedumerite; el mă testează să vadă dacă înţeleg terminologia.

- Nu.

- Vreo schimbare în ultimii ani a aspectului primelor zone de piele afectate? Modificări de culoare, densitate a ţesutului sau dimensiune a crestelor îngroşate?

- Nu.

- Alte schimbări pe care nu le-am menţionat?

- Nu.

Dă din cap şi se leagănă pe călcâie. E calm, pentru cineva care e pe cale să capete el însuşi pielea stricată, care nu creează disconfort, a bolii. Aştept să văd dacă o să-mi spună de ce se află de fapt aici. Tăcerea se prelungeşte. În cele din urmă, rosteşte:

- Aţi fost expert contabil.

- Vrea cineva un pahar de suc? întreabă Rachel în acelaşi timp.

McHabe acceptă bucuros. Cele două fete, fericite să aibă ceva de făcut, se ocupă cu pomparea de apă rece, strivirea piersicilor din conservă şi amestecarea sucului într-un urcior de plastic maroniu, cu o adâncitură într-o parte, unde s-a atins de soba încinsă.

- Da, am fost expert contabil. Ce-i cu asta?

- Acum sunt în afara legii.

- Experţii contabili? De ce? Pilonii de bază ai societăţii, spun, şi îmi dau seama cât de mult a trecut de când n-am mai folosit astfel de cuvinte; au gust metalic, de tinichea veche.

- Nu mai e aşa. Fiscul calculează toate taxele şi trimite fiecărei familii o factură tipizată. Calculele prin care ajung la fiecare cifră în parte sunt secrete. Ca să împiedice inamicii străini să ghicească veniturile disponibile pentru apărare.

- Aha.

- Unchiul meu a fost expert contabil.

- Şi acum ce e?

- Nu mai e expert contabil.

Nu zâmbeşte. Jennie ne oferă câte un pahar de suc, mie

şi apoi lui McHabe, iar el zâmbeşte. Tânăra pleacă genele şi o undă de culoare se furişează pe obrajii ei. Ceva se mişcă în spatele ochilor lui McHabe. Dar nu e ca la Peter; nu e deloc la fel.

Mă uit la Rachel. Nu pare să fi observat nimic. Nu e geloasă sau îngrijorată ori rănită. Mă relaxez puţin.

- Aţi publicat şi nişte articole în revistele de popularizare a istoriei, îmi spune McHabe.

- Cum de ştii?

Din nou nu îmi răspunde.

- O combinaţie neobişnuită de talente, contabilitatea şi istoria.

- Presupun că da, zic fără interes. S-a întâmplat cu mult timp în urmă.

- Pot să întreb ceva? se adresează Rachel lui McHabe.

- Sigur!

- Afară aveţi leacuri care să vindece lemnul de termite?

Chipul ei e extrem de serios. McHabe nu râde, iar eu admit - recunosc - că e un om plăcut. Îi răspunde amabil:

- Noi nu vindecăm lemnul, ci eliminăm termitele. Cel mai bun mod este să foloseşti în construcţii lemn saturat cu creozot, o substanţă chimică ce nu le place, aşa că nu intră. Dar trebuie să existe chimicale care să le omoare şi după ce s-au instalat deja. O să întreb şi o să vă aduc ceva la următoarea mea incursiune Înăuntru.

Următoarea lui incursiune Înăuntru. Aruncă bomba ca şi cum circulaţia din Afară Înăuntru şi invers ar fi firească. Ochii lui Rachel şi ai lui Jennie se măresc; amândouă se uită la mine. La fel şi McHabe, iar privirea lui e un studiu rece, o apreciere a reacţiilor mele. Se aşteaptă ca eu să cer detalii sau chiar să mă înfurii pentru că minte, dar a trecut mult de când nu am mai gândit în asemenea termeni, şi mi-e greu. Şi nici nu ştiu dacă minte sau nu, dar până la urmă ce mai contează? Câţiva oameni de Afară vin în colonia noastră - cum ne-ar afecta? Nu ar fi o imigrare masivă, iar emigrare nu va fi deloc.

- De ce vă aflaţi de fapt aici, doctore McHabe? rostesc calm.

- V-am spus, doamnă Pratt. Ca să evaluez progresele bolii.

Nu spun nimic. El adaugă:

- Poate că aţi vrea să aflaţi mai multe despre cum e astăzi Afară.

- Nu în mod special.

- De ce?

Ridic din umeri.

- Ne lasă în pace.

Mă cântăreşte din ochi.

- Mie mi-ar plăcea să aud despre cum e Afară, zice Jennie timid, înainte ca Rachel să poată adăuga „Şi mie”, uşa se deschide violent şi Mamie intră cu spatele în încăpere, strigând în hol în urma ei:

- Şi să nu te mai întorci niciodată! Să nu crezi că o să te mai las să mă atingi după ce i-ai tras-o unei... unei... Sper să aibă o boală venerică şi s-o iei pe...

Îl vede pe McHabe şi se întrerupe, dar tot corpul îi tremură de furie. Un răspuns slab din hol, ale cărui cuvinte sunt neinteligibile din scaunul meu de lângă foc, o fac să icnească şi să devină şi mai roşie. Trânteşte uşa, izbucneşte în lacrimi şi fuge în dormitorul ei, trântind şi uşa acestuia.

Rachel se ridică.

- Lasă-mă pe mine, iubito, zic, dar înainte să mă pot ridica -artrita mea e mult mai bine acum -, fata dispare în camera mamei ei.

Bucătăria răsună de linişte jenantă. Tom McHabe se pregăteşte să plece.

- Stai jos, doctore, îi spun, sperând că, dacă el rămâne, Mamie îşi va reţine istericalele şi Rachel va ieşi mai curând din cameră.

McHabe pare nehotărât. Apoi Jennie intervine:

- Da, te rog, rămâi. Ne povesteşti... - îi observ sfiala, dorinţa de a nu părea proastă - despre cum sunt oamenii Afară?

Rămâne. Uitându-se la ea, dar vizându-mă pe mine, vorbeşte despre ultima versiune a legii marţiale, despre eşecul Gărzii Naţionale de a-i ţine sub control pe protestatarii faţă de războiul din America de Sud, care ajunseseră la limita zonei cu gard electrificat a Casei Albe; despre puterea crescândă a mişcării underground a Fundamentaliştilor, pe care celelalte mişcări underground o numeau „banda lui Dumnezeu”. Ne povesteşte despre industriile care pierd teren în mod constant în faţa competitorilor coreeni şi chinezi, despre rata şomajului în

creştere, jocul politicilor etnice, oraşele în flăcări. Miami. New York. Los Angeles - cele care se revoltaseră ani de-a rândul. Acum mai sunt Portland, St. Louis, Atlanta, Phoenix, Grand Rapids arzând. E greu de imaginat.

- Din câte pot eu să-mi dau seama, donaţiile la depozitul nostru nu au încetat.

Se uită din nou la mine analizandu-mă cu şiretenie, cântărind ceva ce eu nu pot vedea, apoi atinge marginea sobei cu o gheată. Observ că e la fel de veche şi scâlciată ca ale noastre.

- O sobă făcută în Coreea. Acum ei fac aproape toate donaţiile. Ţine de relaţiile publice. Chiar şi o mare parte dintre congresmenii legii marţiale au rude Înăuntru, deşi acum nu mai recunosc. Asiaticii au încheiat înţelegeri privind protecţia completă, cu toate că, bineînţeles, donaţiile către voi sunt numai o mică parte a acestora. Dar aproape tot ce aveţi Înăuntru este gălbejit.

Acest tânăr amabil care îmi aduce veşti într-o notă atât de liberală foloseşte cuvântul cu naturaleţe, iar acest lucru îmi spune mai multe despre Afară decât toate buletinele şi rezumatele lui.

- Am văzut... Cred că era un bărbat asiatic. Ieri, rosteşte împiedicat Jennie.

- Unde? întreb tăios.

Foarte puţini americani asiatici contractaseră boala; încă un lucru pe care nu-l înţelegea nimeni. În colonia noastră nu există nici unul.

- La Graniţă. Un gardian. Alţi doi bărbaţi îl loveau şi îl insultau, noi n-am auzit prea bine prin difuzoare.

- Noi? Tu şi Rachel? Ce-aţi căutaţi acolo? zic, şi-mi aud propria intonaţie.

Graniţa, o fâşie largă şi pustie de pământ, e înţesată de mine şi sârmă ghimpată pentru a ne ţine pe noi, contagioşii, Înăuntru. Este înconjurată de kilometri de teren desfrunzit şi dezinfectat, otrăvit preventiv cu chimicale, dar chiar şi aşa există patrule de soldaţi apatici care comunică cu cei aflaţi Înăuntru prin difuzoare plasate la fiecare kilometru, de ambele părţi ale sârmei ghimpate. Atunci când în colonie se întâmpla un furt, un viol sau - o singură dată, în primii ani - o crimă, acest lucru avea loc la Graniţă. Când cei plini de ură veneau să ne

facă rău, pentru că înainte de instalarea gardului electrificat şi a sârmei ghimpate eram ţinte uşoare şi nici o Poliţie nu i-ar fi urmărit Înăuntru, soldaţii şi, uneori, chiar oamenii noştri îi opreau pe Graniţă. Morţii noştri sunt îngropaţi acolo. Iar Rachel şi Jennie, Dumnezeule, bântuind...

- Ne-am dus să-i întrebăm pe paznici prin difuzoare dacă ştiu cum să oprească termitele, răspunde Jennie logic. La urma urmelor, treaba lor e să oprească lucrurile, adică microbi şi altele. Ne-am gândit că ar putea să ne spună cum să scăpăm de termite. Ne-am gândit că ar putea să aibă vreo pregătire specială în sensul ăsta.

Uşa dormitorului se deschide şi apare Rachel, cu chipul ei tânăr mohorât. McHabe îi zâmbeşte, apoi privirea lui revine la Jennie.

- Nu cred că soldaţii sunt antrenaţi să oprească termitele, dar cu siguranţă eu o să vă aduc ceva data viitoare când o să vin Înăuntru.

Iarăşi vorbele astea. Însă Rachel nu spune decât:

- O, bine. Astăzi am tot cerut rigips, dar chiar dacă obţin, se va întâmpla acelaşi lucru dacă nu facem ceva să le oprim.

- Ştiaţi că termitele îşi aleg o regină? spune McHabe. Un sistem de vot strict monitorizat. E un fapt obiectiv.

Rachel zâmbeşte, deşi nu cred că înţelege pe deplin.

- Iar furnicile pot doborî un arbore de cauciuc.

Începe să cânte, un cântec vechi din copilăria mea. *High Hopes.* Frank Sinatra stereo - dinainte de apariţia CD-urilor, dinainte de apariţia multor lucruri -, ceai cu gheaţă şi Coca Cola în pahare înalte într-o după-amiază de duminică, mătuşile şi unchii stând în bucătărie, fotbal la televizorul din sufragerie, aflat lângă o măsuţă cu o vază de cristal în care se găseşte ultima crizantemă purpurie din grădină. Aroma după-amiezii târzii de duminică, picantă, dar nu foarte puternică, ultimul weekend înainte ca marele autobuz galben al şcolii să treacă pe acolo luni dimineaţă.

Jennie şi Rachel, bineînţeles, nu simt nimic din toate astea. Ele nu aud decât nişte cuvinte plăcute cu un glas de bariton şi un ritm simplu, pe care ele îl pot urmări, speranţă şi curaj în versurile naive. Sunt încântate. Se alătură refrenului după ce McHabe îl repetase de câteva ori, apoi îi cântă trei melodii populare de la petrecerile din Cartier, îi mai prepară un

suc şi încep să-i pună întrebări despre Afară. Întrebări simple: Ce mănâncă lumea? De unde fac rost de mâncare? Cu ce se îmbracă? Toţi trei continuă să discute când eu mă duc la culcare, artrita începând în cele din urmă să-mi provoace dureri. Arunc priviri spre uşa închisă a lui Mamie cu o tristeţe la care nu mă aşteptam şi pe care n-o pot numi.

- Ticălosul ăla ar face bine să nu se mai apropie vreodată de mine, zice Mamie a doua zi de dimineaţă.

E o zi însorită şi eu stau lângă singura noastră fereastră, împletind o pătură ca să-mi dezmorţesc degetele şi mă întreb dacă lâna donată provine de la o oaie coreeană sau chineză. Rachel s-a dus cu Jennie să lucreze la adâncirea unei fântâni din Cartierul E; oamenii tot plănuiau de săptămâni întregi şi se pare că în sfârşit cineva reuşise să organizeze ceva. Mamie stă şleampătă la masă, cu ochii roşii de plâns.

- L-am prins regulând-o pe Mary Delbarton, scânceşte ca un copil de doi ani. Mamă... O regula pe Mary Delbarton.

- Părăseşte-l.

- Aş rămâne iar singură, spune cu o oarecare demnitate, care nu durează prea mult.

- Nemernicul îşi face de cap cu târfa aia la o zi după ce ne-am logodit, şi eu rămân iar singură!

Nu rosiesc o vorbă, nu e nimic de zis. Soţul ei a murit cu unsprezece ani în urmă, când Rachel avea numai cinci ani, ca urmare a unui tratament experimental testat de medicii guvernului. Coloniile furnizau cobai. Muriseră şaptesprezece oameni din patru colonii, iar guvernul întrerupsese finanţarea şi interzisese intrarea sau ieşirea din coloniile de bolnavi. Riscul de contaminare era prea mare, afirmaseră. Era pentru protecţia cetăţenilor ţării.

- N-o să mă mai atingă niciodată! spune ea, cu lacrimi pe gene. Una dintre ele alunecă doi centimetri până ajunge la pielea stricată a bolii, apoi porneşte lateral spre gură. Mă întind şi i-o şterg.

- Netrebnicul!

Până seara, ea şi Peter se împacă. Stau unul lângă altul, şi degetele lui se târăsc în sus pe coapsa ei sub presupusa acoperire a mesei. Mamie îşi strecoară mâna sub fesele lui. Rachel şi Jennie întorc ochii, Jennie roşind uşor. Am o scurtă

străfulgerare a unei amintiri, cum nu mai avusesem de ani de zile: eu însămi la optsprezece ani, în primul an la Yale, într-un imens pat de alamă cu aşternuturi cu imprimeu geometric şi cu un bărbat roşcovan pe care îl cunoscusem cu trei ore înainte. Dar aici, Înăuntru... aici sexul, ca toate celelalte, se mişcă mult mai încet, cu mult mai multă atenţie, mult mai intim. Oamenii se temuseră prea multă vreme că boala aceasta, asemenea celei anterioare, s-ar transmite sexual. Mai era şi ruşinea de trupurile urâte, acoperite de pielea stricată. Nu sunt sigură că Rachel a văzut vreodată vreun bărbat dezbrăcat.

- Aşadar miercuri e dans în Cartier, spun ca să nu tac.

- În Cartierul B, zice Jennie, iar ochii ei albaştri sclipesc. Cu orchestra care a cântat vara trecută pentru Cartierul E.

- Chitări?

- A, nu! Aveau o trompetă şi o vioară, explică Rachel vizibil impresionată. Ar trebui să-i asculţi cum cântă împreună, Buni - e cu totul altfel decât chitările. Vino la petrecere!

- Nu prea cred, iubito. Vine şi doctorul McHabe?

După expresiile ambelor chipuri îmi dau seama că presupunerea e corectă.

- Vrea să vorbească mai întâi cu tine, câteva minute înainte de petrecere. Dacă eşti de acord, rosteşte Jennie şovăitor.

- De ce?

- Nu ştiu... nu sunt sigură.

Nu se uită în ochii mei: nu vrea să-mi spună, nu vrea să mintă. Înăuntru, îmi dau seama pentru prima dată, majoritatea copiilor nu sunt mincinoşi. Şi, când mint, nu se pricep deloc. Sunt foarte discreţi, dar trebuie să fie o discreţie cinstită.

- O să te întâlneşti cu el? întreabă Rachel cu pasiune.

- O să mă întâlnesc.

Mamie îşi desprinde privirea de Peter suficient cât să adauge tăios:

- Dacă e vorba de tine sau de Jennie, ar trebui să se întâlnească cu mine, domnişoară, nu cu bunica ta. Eu sunt mama ta şi tutorele lui Jennie, nu uita.

- Nu, mamă.

- Nu-mi place tonul tău, duduie!

- Îmi pare rău, replică tânăra pe acelaşi ton.

Jennie coboară ochii jenată. Dar înainte ca femeia să se

lanseze într-o reală demonstraţie de indignare maternă, bărbatul îi şopteşte ceva în ureche şi ea îşi pune mâna peste gură chicotind.

Mai târziu, când nu rămânem în bucătărie decât noi două, îi spun încet lui Rachel:

- Încearcă să n-o superi pe mama ta, iubito. Nu se poate abţine.

- Da, Buni, zice ea supusă.

Însă eu aud neîncrederea din voce, o neîncredere înăbuşită de dragostea ei pentru mine şi chiar pentru mama ei, dar care totuşi există. Nu crede că Mamie nu se poate abţine. Născută Înăuntru, nu e vina ei că ignoranţa o împiedică să înţeleagă lucrurile pe care mama ei consideră că le-a pierdut.

Şase zile mai târziu, când îmi face cea de-a doua vizită, chiar înaintea petrecerii din Cartier, Tom McHabe pare diferit. Uitasem că există oameni care radiază o asemenea energie şi hotărâre, încât fac până şi aerul să scânteieze. Stă cu picioarele uşor depărtate, flancat de fete, amândouă îmbrăcate în fustele de dans. Jennie şi-a împletit o fundă roşie printre buclele blonde; străluceşte ca o floare. O atinge uşor pe umăr şi îmi dau seama după privirea cu care ea îi răspunde că se petrece ceva între ei. Mi se strânge gâtul.

- Vreau să fiu cinstit cu dumneavoastră, doamnă Pratt. Am vorbit cu Jack Stevenson şi Mary Kramer, şi cu alţi câţiva din Cartierele C şi E, şi am început să înţeleg cum trăiţi voi aici. Puţin, oricum. O să le spun şi domnului Stevenson şi doamnei Kramer ce o să vă spun, dar am vrut să fiţi prima.

- De ce? întreb, mai aspru decât intenţionam - sau cred că intenţionam -, însă tonul meu nu-l deranjează.

- Pentru că sunteţi unul dintre cei mai bătrâni supravieţuitori ai bolii. Pentru că aţi avut o educaţie serioasă Afară. Pentru că soţul fiicei dumneavoastră a murit din cauza axoperidinei.

În aceeaşi clipă îmi dau seama ce urmează şi îmi mai dau seama că Rachel şi Jennie au auzit deja. Îl ascultă cu atenţia unor copii care, cu gura întredeschisă, aud o poveste minunată, dar cunoscută. Dar oare o înţeleg? Rachel nu a fost de faţă când tatăl ei a murit în cele din urmă, gâfâind după un aer pe care plămânii lui nu-l mai puteau folosi.

McHabe rosteşte, uitându-se la mine:

- De când au murit acei oameni s-au făcut multe cercetări asupra bolii, doamnă Pratt.

- Ba nu. E prea riscant, aşa a declarat guvernul vostru.

Văd că observă pronumele.

- Administrarea oricărui fel de medicament e ilegală, într-adevăr. Pentru reducerea contactului cu cei contagioşi.

- Şi cum au avut loc aceste „cercetări”?

- De către medici dispuşi să ajungă Înăuntru şi să nu mai iasă niciodată. Datele se transmit numai prin laser. Codate.

- Care medic sănătos ar fi dispus să intre aici ştiind că nu o să mai iasă niciodată?

McHabe zâmbeşte; din nou sunt izbită de spontaneitatea energiei lui.

- O, aţi fi surprinsă. Am avut trei medici în interiorul coloniei din Pennsylvania. Unul trecut de vârsta pensionării. Altul, un catolic de modă veche, care şi-a închinat cercetările lui Dumnezeu. Despre al treilea nimeni nu ştie nimic, un tip încăpăţânat, care era un cercetător strălucit.

Era.

- Şi tu.

- Nu, zice încet McHabe. Eu intru şi ies.

- Ce s-a întâmplat cu ceilalţi?

- Au murit.

Face o scurtă mişcare întreruptă cu mâna dreaptă şi-mi dau seama că este, sau a fost, fumător. Cât timp întinsesem astfel mâna după o ţigară inexistentă? Aproape douăzeci de ani. Ţigările nu se numără printre lucrurile pe care le donează oamenii; sunt prea valoroase. Însă tot mai recunosc mişcarea.

- Doi dintre cei trei doctori au contractat boala. Au lucrat atât pe ei înşişi, cât şi pe voluntari. Apoi, într-o zi, guvernul a interceptat transmisia de date, a intrat şi a distrus totul.

- De ce? întreabă Jennie.

- Cercetările asupra bolii sunt ilegale. Tuturor celor de Afară le e frică de o scurgere: un virus care să scape cumva printr-un ţânţar, o pasăre, chiar un spor.

- În toţi anii ăştia nu a scăpat nimic, zice Rachel.

- Nu. Dar guvernul se teme că, dacă cercetătorii încep să disece şi să combine genele, s-ar putea crea viruşi mai rezistenţi. Tu nu înţelegi lumea de Afară. Totul este ilegal. Este cea mai opresivă perioadă din istoria Americii. Toată lumea se

teme.

- Tu nu, zice Jennie atât de încet, încât abia o aud.

McHabe îi oferă un surâs care îmi face inima să se răsucească.

- Unii dintre noi nu au renunţat. Cercetările continuă. Dar totul e în secret, teoretic. Şi am aflat multe. Am aflat că virusul nu afectează doar pielea. Există...

- Taci, îi cer, fiindcă observ că e pe cale să spună ceva important. Taci o clipă. Lasă-mă să mă gândesc.

Aşteaptă. Fetele se uită la mine, amândouă strălucind de emoţie. În cele din urmă îmi găsesc vorbele.

- Vrei ceva, doctore McHabe. Toată cercetarea asta vrea ceva de la noi, nu e numai pură bucurie a ştiinţei. Dacă Afară lucrurile stau aşa de rău cum spui, trebuie să existe o mulţime de boli pe care le puteţi cerceta fără să vă sinucideţi, o mulţime de necesităţi ale propriilor voştri oameni - el aprobă din cap, cu ochii sclipind -, dar tu eşti aici. Înăuntru. De ce? Noi nu mai avem simptome noi sau interesante, abia supravieţuim, celor de Afară a încetat să le mai pese ce se întâmplă cu noi cu mult timp în urmă. Noi nu reprezentăm nimic. Aşadar, de ce eşti aici?

- Greşiţi, doamnă Pratt. Aici se petrece ceva interesant. Aţi supravieţuit. Societatea voastră a regresat, dar nu a colapsat. Funcţionează în nişte condiţii în care, teoretic, e imposibil de trăit.

Aceleaşi vechi porcării. Ridic din sprâncene. El fixează focul cu privirea şi rosteşte încet:

- Să spui că în Washington sunt revolte nu înseamnă nimic. Ar trebui să vezi un copil de doisprezece ani aruncând o bombă artizanală, un bărbat despicat de la gât până la scrot pentru că mai are o slujbă la care să se ducă şi vecinul lui nu, o fetiţă de trei ani lăsată să moară de foame pentru că cineva a abandonat-o ca pe un pisoi nedorit... Voi nu ştiţi. Aşa ceva nu se întâmplă Înăuntru.

- Noi o ducem mai bine decât ei, zice Rachel.

Mă uit la nepoata mea. Vorbeşte simplu, fără emfază, cu un fel de mirare. În lumina focului pielea îngroşată şi cenuşie de pe obrazul ei luceşte într-un maroniu pal.

- Probabil că da. Începusem să vă spun mai devreme că s-a descoperit că virusul nu afectează doar pielea. Alterează şi zonele receptoare ale transmisiilor nervoase situate în creier.

Este o transformare relativ lentă, din cauza asta valul de cercetări din anii de început a ratat-o. Însă este reală, la fel de reală ca transformările mai rapide produse de, să zicem, cocaină. Mă urmăriţi, doamnă Pratt?

Aprob. Fetele nu par nedumerite, cu toate că nu cunosc vocabularul, şi deduc că probabil le explicase toate astea mai devreme, în alţi termeni.

- Pe măsură ce boala progresează către creier, receptorii care primesc încet impulsurile excitante devin mai greu de activat, iar cei care primesc impulsuri inhibitoare devin mai uşor de activat.

- Vrei să spui că devenim mai proşti.

- A, nu! Inteligenţa nu este deloc afectată. Rezultatele sunt de ordin emoţional şi comportamental, nu intelectual. Deveniţi - voi toţi - mai calmi. Fără înclinaţii spre acţiune sau inovaţie. Mai lenţi, dar categoric deprimaţi.

Focul arde înăbuşit. Iau vătraiul, uşor îndoit de când cineva încercase să-l utilizeze drept rangă, şi zgândăr buşteanul, care este un obiect sintetic din pastă de lemn perfect modelată şi ştanţat cu „Donat de Weyerhaeuser-Seyyed”.

- Nu mă simt deprimată, tinere.

- E o deprimare a sistemului nervos, una de tip nou - fără lipsa de speranţă asociată în general cu depresia clinică.

- Nu te cred.

- Zău? Cu tot respectul, când a fost ultima dată când - dumneavoastră sau orice conducător în vârstă al Cartierului - aţi impus vreo schimbare semnificativă în modul în care se fac lucrurile aici Înăuntru?

- Uneori lucrurile nu se pot schimba în sens constructiv. Pot fi doar acceptate. Asta nu e chimie, e realitate.

- Nu şi Afară, zise McHabe trist. Afară nu există schimbări constructive acceptate. Domneşte violenţa. Înăuntru nu există violenţă aproape deloc după primii ani, chiar dacă resursele voastre se restrâng din ce în ce mai mult. Când aţi gustat ultima oară untul, doamnă Pratt, sau aţi fumat o ţigară, sau v-aţi luat o pereche nouă de pantaloni? Ştiţi ce se petrece Afară când bunurile de consum devin indisponibile şi nu există poliţie în zona respectivă? Dar Înăuntru voi distribuiţi ceea ce aveţi cât de cinstit puteţi sau vă descurcaţi fără. Nu vă revoltaţi, nu jefuiţi, nu vă roade invidia. Nimeni de Afară nu a ştiut de ce. Acum,

ştim.

- Invidie există.

- Dar nu erupe în furie.

De fiecare dată când unul dintre noi vorbeşte, fetele întorc capetele să ne privească, precum spectatorii captivaţi de un meci de tenis. Ceva ce nici una dintre ele nu a văzut. Pielea lui Jennie străluceşte ca sideful.

- Nici tinerii noştri nu sunt violenţi, iar la unii dintre ei boala nu a avansat prea mult.

- Învaţă de la cei bătrâni cum să se poarte, la fel cum fac copiii pretutindeni.

- Eu nu mă simt deprimată.

- Vă simţiţi plină de energie?

- Sufăr de artrită.

- Nu la asta mă refeream.

- La ce te refereai, doctore?

Din nou mişcarea furişă, neliniştită, după o ţigară inexistentă. Dar vocea lui e liniştită.

- Cât timp v-a luat să utilizaţi insecticidul pe care i l-am adus lui Rachel contra termitelor? Mi-a spus că i-aţi interzis şi consider că aţi avut dreptate; e un produs periculos. Câte zile au trecut înainte ca dumneavoastră sau fiica dumneavoastră să-l împrăştiaţi?

Substanţa chimică stă încă în bidon.

- Cât de furioasă vă simţiţi acum, doamnă Pratt? continuă el. Pentru că eu cred că noi doi ne înţelegem, şi că bănuiţi acum de ce mă aflu aici. Dar nu ţipaţi şi nu mă daţi afară, nici măcar nu-mi spuneţi ce părere aveţi despre mine. Mă ascultaţi cu calm şi acceptaţi ceea ce vă spun, cu toate că ştiţi ce vreau să...

Uşa se deschide şi el se întrerupe. Mamie intră smucit, urmată de Peter. Se încruntă şi bate din picior.

- Unde-ai fost, Rachel? Am stat afară să te aşteptăm zece minute! Dansul a început deja!

- Încă puţin, mamă. Vorbim.

- Vorbiţi? Despre ce? Ce se petrece?

- Nimic, zice McHabe. Îi puneam mamei dumneavoastră câteva întrebări despre viaţa Înăuntru. Îmi pare rău că a durat atât.

- Mie nu-mi pui niciodată întrebări. Şi, în plus, vreau să dansez!

- Luaţi-o voi doi înainte, le aduc eu pe fete, spune el.

Mamie îşi muşcă buza de sus. Înţeleg dintr-odată că ar vrea să meargă pe stradă între Peter şi McHabe, ţinându-i de braţ pe amândoi, cu fetele în urmă. McHabe îi înfruntă privirea calm.

- Bine, dacă asta vreţi, zice ea chinuit. Hai, Pete!

Trânteşte uşa în urmă.

Mă uit la el, nevrând să pun întrebarea de faţă cu Rachel, încrezându-mă că-mi va înţelege motivul. Pricepe.

- În cazul deprimării clinice, există întotdeauna un mic procent pentru care boala se manifestă nu prin pasivitate, ci prin iritabilitate. Ar putea fi acelaşi lucru. Nu ştim.

- Buni, zice Rachel, ca şi cum nu s-ar mai fi putut abţine, are un tratament.

- Numai pentru manifestările cutanate, spune McHabe repede, şi îmi dau seama că n-ar fi vrut s-o dezvăluie atât de direct. Nu şi pentru efectele asupra creierului.

- Cum puteţi vindeca una separat de cealaltă? nu mă pot abţine să nu întreb.

Îşi trece mâna prin păr. Un păr des, castaniu. Mă uit la Jennie cum îi urmăreşte mâna.

- Ţesuturile pielii şi cele ale creierului nu sunt la fel, doamnă Pratt. Virusul atacă pielea şi creierul în acelaşi timp, dar schimbările în ţesuturile creierului, care sunt mult mai complexe, durează mai mult până să poată fi detectate. Şi nu sunt reversibile - ţesutul nervos nu se regenerează. Dacă te tai la deget, în cele din urmă celulele avariate vor fi înlocuite şi degetul se va vindeca. La naiba, dacă eşti destul de tânăr, e posibil să crească un vârf de deget cu totul nou. Aşa ceva încearcă să facă tratamentul. Dacă însă e afectat cortexul, acele celule sunt pierdute pentru totdeauna. Şi dacă o altă parte a creierului nu învaţă să compenseze, comportamentele guvernate de acele celule sunt schimbate pentru totdeauna.

- Schimbate în deprimare, adică.

- În calm. În limitarea de la acţiune... Ţara are nevoie cu disperare de astfel de limitări, doamnă Pratt.

- Aşadar, vrei să iei câţiva dintre noi Afară, să ne vindeci pielea stricată şi să laşi „deprimarea” să se răspândească: „limitarea”, „încetineala în acţiune”...

- Avem acolo destulă acţiune. Şi nimeni nu o poate con-

trola - este ceva negativ. Acum avem nevoie să liniştim totul puţin... cât mai există ceva de liniştit.

- Aţi infecta întreaga populaţie...

- Lent. Cu blândeţe. Pentru binele lor...

- Şi asta o decideţi voi?

- Având în vedere alternativa, da. Pentru că funcţionează. Coloniile rezistă, în ciuda tuturor privaţiunilor. Şi rezistă datorită bolii!

- Fiecare caz nou va avea piele stricată...

- Pe care o vom vindeca.

- Tratamentul vostru este bun, doctore? Tatăl lui Rachel a murit în urma unui tratament ca al vostru!

- Nu ca al nostru, spune, şi aud în glasul lui convingerea fermă a tinereţii, a energiei, a lumii de Afară. E ceva nou, complet diferit din punct de vedere medical. Acesta este tipul bun.

- Şi vrei ca eu să încerc acest tip bun pe post de cobai.

Urmează un moment de tăcere electrizată. Ochii se mişcă: cenuşii, albaştri, căprui. Chiar înainte ca Rachel să se ridice de pe scaun sau ca McHabe să rostească...

- Noi credem că cele mai bune şanse de a evita cicatricele sunt la oameni tineri, fără manifestări puternice la nivelul pielii.

...Ştiu. Rachel mă strânge în braţe. Iar Jennie - cu panglica roşie împletită în păr, stând pe scaunul ei rupt ca pe un tron, care niciodată nu auzise de neurotransmiţători, viruşi lenţi sau calculaţii de risc - rosteşte simplu:

- Trebuie să fiu eu - şi se uită la McHabe cu ochii sclipind de dragoste.

Refuz. Îl dau afară şi refuz. Stau de vorbă cu ambele fete şi refuz. Ele se uită una la alta nefericite, iar eu mă întreb cât timp va dura până să-şi dea seama că pot acţiona şi fără permisiune, fără a se supune. Dar ele nu au făcut niciodată astfel.

Ne certăm aproape o oră şi pe urmă insist ca ele să meargă la dans şi să le însoţesc. Noaptea e rece. Jennie îşi pune un pulover împletit de mână care îi acoperă formele de la gât la genunchi. Rachel îşi îmbracă haina ei donată, din material sintetic zdrenţuit la manşete şi la poale. Când ieşim pe uşă, mă opreşte cu o mână pe braţ.

- Buni... de ce ai refuzat?

- De ce? Iubito, îţi tot spun de o oră. Riscul, pericolul...

- Din cauza asta? Sau... face şi simt în întunericul holului cum devine din ce în ce mai hotărâtă. Sau pentru că... - nu te supăra, Buni, te rog, nu te supăra pe mine -, pentru că tratamentul este ceva nou, o schimbare? Un... lucru diferit, pe care nu-l vrei pentru că este interesant? Aşa cum a spus Tom?

- Nu, nu de asta, zic, şi o simt încordandu-se lângă mine, dar pentru prima dată în viaţa ei nu ştiu ce înseamnă această încordare.

Mergem pe stradă spre Cartierul B. E lună şi stele, mici puncte îndepărtate de lumină rece. Cartierul B se află ceva mai departe, luminat de lămpi cu kerosen şi torţe înfipte în pământ în faţa zidurilor jupuite ale barăcilor care formează piaţa mohorâtă. Sau mi se pare mohorâtă numai din cauza a ceea ce a spus McHabe? Puteam oare face mai mult decât acest utilitarism gol, această insensibilitate supusă... această pace?

Înainte de seara aceasta nu mi-aş fi pus întrebarea.

Stau în întuneric în capul străzii, chiar în spatele pieţei, cu fetele. Orchestra cântă în faţa mea, o vioară, o chitară şi o trompetă cu o singură valvă, care se tot lipeşte. Oameni înfofoliţi în toate hainele pe care le au încercuiesc piaţa, adunându-se în cercurile de lumină din jurul torţelor, discutând cu glasuri scăzute. Şase sau şapte cupluri dansează încet pe pământul gol, ţinându-se departe unul de altul şi învârtindu-se încet pe o versiune plângăreaţă a *Starships and Roses.* Cântecul fusese un succes în anul în care contractasem boala şi apoi avusese o revenire zece ani mai târziu, când fusese lansată prima expediţei umană spre Marte. Expediţia trebuia să fondeze o colonie.

Oare mai sunt acolo?

Nu mai compusesem cântece noi.

Peter şi Mamie se învârt printre celelalte cupluri. *Starships and Roses* se termină şi orchestra începe *Yesterday.* O rotire aduce faţa fetei mele pentru scurt timp în lumina torţelor: e încordată, încleştată, brăzdată de lacrimi.

- Ar trebui să stai jos, Buni, zice Rachel.

E pentru prima dată când îmi vorbeşte, după ce am plecat din baracă. Are vocea îngreunată, dar nu supărată, şi nici braţul lui Jennie nu trădează furie când pune jos scăunelul cu trei picioare pe care mi-l adusese. Nici una dintre ele nu e cu

adevărat supărată.

Sub greutatea mea, scăunelul se scufundă inegal în pământ. Un băiat de doisprezece sau treisprezece ani se apropie de Jennie şi îi întinde mâna fără o vorbă. Amândoi se alătură cuplurilor de dansatori. Jack Stevenson, mult mai artritic decât mine, şchioapătă în direcţia noastră însoţit de nepotul lui, Hal.

- Bună, Sarah. A trecut ceva timp.

- Bună, Jack.

Creste groase de boală îi traversează ambii obraji şi coboară ca nişte şerpi pe lângă nas. Cândva, cu mult timp în urmă, am fost împreună la Yale.

- Hal, du-te să dansezi cu Rachel, zice Jack. Mai întâi, dă-mi scaunul ăla.

Băiatul, ascultător, lasă scaunul şi o ia pe Rachel, iar bătrânul se apleacă şi se aşază lângă mine.

- Fapte măreţe, Sarah.

- Aşa am auzit.

- Ţi-a spus McHabe? Totul? A zis că a fost la tine înainte de a veni la mine.

- Mi-a spus.

- Şi ce crezi?

- Nu ştiu.

- Vrea ca Hal să încerce tratamentul.

Hal? Nu mă gândisem. Faţa băiatului e netedă şi curată, singurele creste vizibile le are pe mâna dreaptă.

- Şi Jennie.

Jack dă din cap, aparent fără să fie surprins.

- Hal a refuzat.

- Hal?

- Vrei să spui că Jennie nu? întreabă şi se holbează la mine. S-ar gândi la ceva atât de periculos ca un tratament experimental - ca să nu mai vorbim de aşa-zisa trecere Afară?

Nu răspund. Peter şi Mamie dansează în spatele celorlalte cupluri şi dispar din nou din vedere. Melodia pe care se mişcă este lentă, tristă şi veche.

- Jack... ne-am fi putut descurca mai bine aici? În colonie?

El priveşte dansatorii.

- Noi nu ne omorâm între noi, spune în cele din urmă. Nu dăm foc lucrurilor. Nu furăm, sau cel puţin nu mult şi nu până la

a face cuiva rău. Nu acumulăm bogăţii. Mi se pare că ne-am descurcat mai bine decât ar fi sperat oricine. Inclusiv noi. Ochii lui îl caută pe Hal printre dansatori:

- Băiatul ăsta e cel mai bun lucru din viaţa mea.

O altă străfulgerare rară a unei amintiri: Jack dezbătând la un curs de mult uitat de ştiinţe politice la Yale, un tânăr înflăcărat. Stă sprijinit uşor pe călcâie, aplecându-se în faţă ca un luptător sau ca un dansator, cu luminile electrice reflectându-se în părul lui negru lucios. Fetele îl urmăresc cu mâinile aşezate liniştit pe cărţile deschise. El era de partea pro în problema dezbătută: instigarea la primul atac în războaiele lumii a treia este o metodă eficientă în descurajarea conflictelor nucleare între superputeri.

Brusc, orchestra încetează să cânte. În centrul pieţei, Peter şi Mamie ţipă unul la celălalt.

- ...Am văzut cum ai atins-o! Ticălosule, imbecil fără urmă de respect!

- Pentru numele lui Dumnezeu, Mamie, nu aici!

- De ce nu aici? Nu te-a deranjat să dansezi cu ea aici, s-o atingi pe spate aici, pe fund şi... şi...

Începe să plângă. Oamenii îşi feresc privirile, jenaţi. O femeie pe care nu o cunosc face câţiva paşi şi pune şovăitor mâna pe umărul lui Mamie. Ea se scutură, cu palmele acoperindu-i faţa, şi fuge din piaţă. Peter stă o clipă mut înainte de a spune, nimănui în particular:

- Îmi pare rău. Vă rog să dansaţi, Se îndreaptă spre orchestră, care începe să cânte împiedicat *Didn't We Almost Have It All.* Cântecul e vechi de douăzeci şi cinci de ani. Jack Stevenson continuă:

- Pot să te ajut, Sarah? Cu fiica ta?

- Cum?

- Nu ştiu, zice - bineînţeles că nu ştie.

Se oferă nu pentru că poate fi util, ci din simpatie, ştiind cât mă deprimă mica scenă urâtă din lumina torţelor.

Oare toţi înţelegem atât de uşor deprimarea?

Rachel dansează cu un om pe care nu-l cunosc, un bărbat în vârstă cu un chip liniştit. Aruncă o privire îngrijorată peste umăr: acum Jennie dansează cu Peter. Nu pot să văd faţa lui. Dar o văd pe a ei. Nu se uită direct la nimeni, dar nici nu trebuie. Mesajul pe care îl transmite e clar: i-am interzis să vină la dans

cu McHabe, dar nu i-am interzis să danseze cu Peter şi iată că o face, deşi nu vrea, deşi e limpede după expresia ei că acest mic act de sfidare o îngrozeşte. Bărbatul îşi strânge braţul şi ea se îndepărtează smucit, zâmbind chinuit.

Kara Desmond şi Rob Cottrell ajung în dreptul meu, blocându-mi vederea. Sunt aici de la fel de mult timp ca mine. Kara are un strănepot bebeluş, unul dintre puţinii copii născuţi deja desfiguraţi de boală. Rochia ei, pe care o poartă peste pantaloni ca să-i fie cald, e roasă la tiv; vorbeşte blând:

- Sarah. E grozav că ai ieşit.

Rob nu zice nimic. S-a îngrăşat în cei câţiva ani de când nu l-am mai văzut. În lumina tremurătoare a torţelor, chipul lui fălcos străluceşte cu seninătatea unui Buddha bolnav.

Mai trec două dansuri până să-mi dau seama că Jennie nu mai era acolo.

Mă uit în jur după Rachel. Toarnă ceai de sumac pentru orchestră. Peter dansează cu o femeie care nu poartă pantaloni pe sub rochie; femeia tremură şi zâmbeşte. Deci nu cu el a plecat fata...

- Rob, mă conduci acasă? În caz că mă împiedic?

Frigul îmi zgândără artrita. Rob aprobă, fără curiozitate. Kara spune:

- Vin şi eu.

Îl lăsăm pe Jack Stevenson pe scaunul lui, aşteptându-şi rândul la ceai fierbinte. Kara sporovăieşte veselă în timp ce mergem cât de repede pot, ceea ce nu înseamnă atât de repede cât aş vrea. Luna a apus. Terenul e inegal şi strada întunecată, cu excepţia stelelor şi a luminilor fixate în ferestrele barăcilor. Lumânări. Lămpi cu ulei. O dată, o unică strălucire puternică despre care bănuiesc că ar fi o lampă cu energie solară, singura pe care am văzut-o de mult timp încoace. Coreeană, a spus Tom.

- Tremuri, zice Kara. Uite, ia haina mea. Scutur din cap.

Îi părăsesc în faţa barăcii noastre şi pleacă fără să pună întrebări. Deschid încet uşa spre bucătăria cufundată în întuneric. Soba s-a stins. Uşa dormitorului din spate stă întredeschisă şi se aud voci în întuneric. Mă cutremur din nou, dar haina Karei nu m-ar fi ajutat.

Dar mă înşel. Nu sunt vocile lui Jennie şi Peter.

- ...Nu vreau să vorbesc despre asta chiar acum, zice

Mamie.

- Dar eu vreau.

- Zău?

- Da.

Stau, ascultând ridicarea şi coborârea glasurilor, nervozitatea ei, pasiunea lui.

- Jennie e sub tutela ta, nu-i aşa?

- A, da. Încă un an.

- Atunci o să te asculte, chiar dacă mama ta... decizia îţi aparţine ţie. Şi fetei.

- Presupun că da. Dar vreau să mă mai gândesc. Am nevoie de mai multe informaţii.

- O să-ţi răspund la toate întrebările.

- Da? Eşti căsătorit, doctore Thomas McHabe?

Tăcere. Apoi vocea lui, schimbată:

- Nu fă asta.

- Eşti sigur? Chiar eşti sigur?

- Sunt sigur.

- Foarte, foarte sigur? Chiar vrei să mă opresc?

Traversez bucătăria, lovindu-mă la genunchi de un scaun nevăzut. Prin uşa deschisă un cer plin de stele îmi apare în faţa ochilor prin gaura făcută de termite în perete.

- Au!

- Am zis să vă opriţi, doamnă Wilson. Acum vă rog să vă gândiţi la ce v-am spus despre Jennie. O să mă întorc mâine dimineaţă şi puteţi...

- Poţi să te duci la dracu'! ţipă Mamie, apoi continuă cu o voce diferită, de un calm straniu. Din cauză că sunt bolnavă? Şi tu nu eşti? Şi Jennie nu e?

- Nu. Jur că nu. Dar nu am venit aici pentru aşa ceva.

- Nu, zice ea cu aceeaşi voce rece, pe care îmi dau seama că nu am mai auzit-o niciodată, tu ai venit să ne ajuţi. Să aduci un tratament. Să aduci lumea de Afară. Dar nu pentru toată lumea. Numai pentru cei care nu au ajuns prea departe, care nu sunt prea urâţi... de care te poţi folosi.

- Nu e aşa...

- Sunt doar puţini pe care îi poţi salva. Pe ceilalţi ne laşi aici să putrezim, la fel ca înainte.

- În timp, cercetările...

- Timp! Crezi că timpul are vreo importanţă Înăuntru? Aici

nu valorează nici cât un rahat! Are valoare numai când cineva ca tine vine de Afară, lăudându-se cu pielea lui sănătoasă şi făcând chiar şi mai rău cu hainele sale noi, cu ceasul de la mână funcţional, cu părul strălucitor şi cu... cu...

Plânge. Intru în cameră.

- E-n regulă, Mamie. E-n regulă.

Nici unul nu reacţionează la vederea mea. McHabe rămâne acolo până îi fac semn spre uşă şi el pleacă, fără să spună un cuvânt. O iau în braţe pe Mamie şi ea se sprijină de pieptul meu şi plânge. Fiica mea. Chiar şi prin haină simt pielea îngroşată a obrazului ei apăsând, iar eu nu mă pot gândi decât la faptul că nu observasem niciodată că McHabe poartă ceas la mână.

Noaptea târziu, după ce Mamie căzuse într-un somn epuizat şi umed şi eu stau trează zvârcolindu-mă ore întregi, Rachel se strecoară în cameră să-mi spună că Jennie şi Hal Stevenson au fost injectaţi de Tom McHabe cu un tratatament experimental pentru boală. Îi e frig şi tremură, sfidătoare în frica ei, temându-se de toată acea teribilă bravadă. O ţin în braţe până când adoarme şi ea, şi mi-l amintesc pe Jack Stevenson în tinereţe, cu luminile clasei reflectându-se în părul lui lucios şi des, argumentând spiritual în favoarea sacrificării unei civilizaţii pentru alta.

Mamie părăseşte baraca a doua zi dimineaţa devreme. Are pleoapele încă umflate şi roşii de la plânsul din timpul nopţii. Bănuiesc că se duce să-l vâneze pe Peter, şi nu spun nimic. Rachel şi cu mine stăm la masă, mâncându-ne terciul de ovăz, fără să ne uităm una la alta. Chiar şi ridicarea lingurii e un efort. Mama ei lipseşte mult timp.

Mai târziu, îmi imaginez. Şi după aceea, când Jennie, Hal şi McHabe au venit şi au plecat, nu mă pot opri să nu-mi imaginez: Mamie umblând cu ochii umflaţi pe străzile noroioase dintre barăci, prin pieţele nepavate înconjurate de grădinile cu legume, araci şubrezi de fasole şi capete de morcovi galben-verzui. Pe lângă depozitele cu donaţiile de lână, sobe de lemne, tablă de aluminiu şi medicamente nepăzite, chinezeşti, japoneze şi coreene. Pe lângă găinile alergând şi ţarcurile caprelor. Pe lângă Administraţia Centrală, acea clădire prăfuită de buşteni, unde oamenii au renunţat să-şi mai ţină

documentele cu poate zece ani în urmă, pentru că de ce mai era nevoie să dovedeşti că te-ai născut sau că te-ai mutat în altă baracă? Pe lângă ultima dintre fântânile comunale, adâncă până la un strat bogat de apă freatică. Mergând până la graniţă, unde este oprită şi spune ce are de spus.

Vin câteva ore mai târziu, îmbrăcaţi în sani-costume complete şi înarmaţi cu arme automate care nu par de fabricaţie americană. Le pot vedea feţele prin plasticul protector transparent al căştilor. Trei dintre ei se holbează cinstit la faţa mea, la a lui Rachel, la mâinile lui Hal Stevenson. Ceilalţi doi nu se uită direct la nici unul dintre noi, ca şi cum virusul s-ar putea transmite prin priviri.

Îl smulg pe Tom McHabe de pe scaunul de la masa din bucătărie, ridicându-l atât de brutal, încât se împiedică, şi îl aruncă lângă perete. Cu Rachel şi Hal sunt mai blânzi. Unul dintre ei o fixează curios pe Jennie, încremenită la capătul opus al mesei. Nu-i permit lui McHabe nici una dintre explicaţiile lui pasionate, pe care le probase cu mine. Când încearcă, şeful lor îl loveşte peste faţă.

Rachel se aruncă asupra bărbatului. Îşi încolăceşte braţele tinere puternice în jurul lui din spate, ţipând:

- Încetează! încetează!

Bărbatul o scutură ca pe o muscă. Un al doilea soldat o împinge în scaun. Când se uită la faţa ei se cutremură. Fata continuă să strige, ţipete fără cuvinte.

Jennie nici măcar nu ţipă. Se aruncă peste masă şi se agaţă de umărul lui McHabe, şi indiferent ce e pe chipul ei se ascunde sub cascada părului galben.

- Terminaţi cu blestemaţii ăştia de „doctori” odată pentru totdeauna! strigă şeful, peste zgomotele lui Rachel.

Cuvintele vin din cască atât de clar de parcă n-ar fi purtat-o.

- Crezi că poţi continua să treci Înăuntru şi Afară şi să ne îmbolnăveşti pe toţi?

- Eu... zice McHabe.

- La dracu’! răcneşte şeful şi îl împuşcă.

McHabe alunecă pe perete. Jennie îl prinde, încercând disperată să-l ridice. Soldatul trage din nou. Glonţul atinge încheietura fetei, sfărâmând osul. La a treia împuşcătură, McHabe alunecă pe podea.

Soldaţii pleacă. E puţin sânge, numai două găuri mici unde gloanţele au intrat şi au rămas acolo. Nu am ştiut, Înăuntru, că au astfel de arme acum. Nu am ştiut că gloanţele pot face asta. Nu am ştiut.

- Tu ai făcut-o, zice Rachel.

- Am făcut-o pentru tine! spune Mamie. Da, eu!

Stau în colţuri opuse ale bucătăriei, fata mea, lipită de uşa pe care o închisese în urma ei când în cele din urmă se întorsese acasă, Rachel, în faţa peretelui unde murise Tom. Jennie zace sedată în dormitor. Hal Stevenson, cu chipul lui tânăr, neliniştit de faptul că fusese inutil în faţa a cinci soldaţi înarmaţi, alergase după doctorul care locuia în barăcile din J şi pe care îl găsise tratând piciorul unei capre.

- Tu ai făcut-o. Tu.

Vocea ei e plată, grea. Ţipă, aş vrea să-i spun. Rachel, ţipă.

- Am făcut-o ca să fiţi în siguranţă!

- Ai făcut-o ca să rămân prizonieră Înăuntru. Ca tine.

- Niciodată n-ai considerat-o închisoare! se plânge Mamie. Tu erai cea fericită aici!

- Iar tu n-o să fii niciodată. Niciodată. Nici aici, nici altundeva.

Închid ochii, să nu văd teribila maturizare de pe chipul lui Rachel a mea. Însă în clipa următoare e din nou copil, trecând pe lângă mine către dormitor cu un suspin furios şi trântind uşa în urma ei.

Mă întorc cu faţa la Mamie.

- De ce?

Dar nu răspunde. Şi înţeleg că nu mai contează; oricum n-aş fi crezut-o. Nu mai e stăpână pe mintea ei. E deprimată, bolnavă. Acum asta trebuie să cred. E fiica mea şi mintea i-a fost afectată de boala urâtă care o desfigurează. Este o victimă şi nimic din ceea ce ar spune nu mai poate schimba ceva.

E aproape dimineaţă. Rachel stă în spaţiul îngust dintre pat şi perete, împăturind haine. Aşternutul mai păstrează încă amprenta lui Jennie dormind; fusese cărată de Hal Stevenson la baraca ei, unde nu mai trebuia s-o vadă pe Mamie când se trezea. Pe raftul rudimentar de lângă Rachel arde lampa cu ulei,

aruncând umbre pe peretele din nou întreg, care miroase a insecticid contra termitelor.

Are destul de puţine haine de împachetat. O pereche de pantaloni albaştri strâmţi, vechi şi prost cârpiţi; un pulovăr cu firele duse; două perechi de şosete; cealaltă fustă, pe care o purtase la petrecerea din Cartier. Cu restul e deja îmbrăcată.

- Rachel, rostesc.

Nu răspunde, dar văd cât o costă tăcerea. Chiar şi o sfidare atât de neînsemnată, chiar şi acum. Totuşi, pleacă. Folosind contactele lui McHabe ca să iasă, pleacă Afară să găsească centrul secret de cercetări medicale. Dacă au dezvoltat următorul stadiu al tratamentului, cel pentru oamenii deja desfiguraţi, o să-l încerce şi ea. Poate chiar şi dacă nu au făcut-o. Şi dacă pleacă, va contamina cât de mulţi oameni va putea cu boala ei, deprimantă şi neagresivă. Transmisibilă.

Consideră că trebuie să plece. Din cauza lui Jennie, din cauza lui Mamie, din cauza lui McHabe. Are şaisprezece ani şi crede - cu toate că a crescut Înăuntru - că trebuie să facă ceva. Chiar dacă e ceva greşit. Să facă ceva greşit, a decis ea, e mai bine decât să nu facă nimic.

Nu are o imagine reală despre Afară. Nu s-a uitat niciodată la televizor, nu a stat niciodată la coadă la pâine, nu a văzut niciodată o bandă de traficanţi de cocaină sau un film cu crime. Nu poate defini napalmul, tortura politică, bomba cu neutroni sau violul în grup. Pentru ea, Mamie, cu teama ei confuză şi autojustificatoare, reprezintă culmea cruzimii şi a trădării; Peter, cu mersul lui târşit, şovăitor şi lasciv - simbolul pericolului; furtul unei găini - ultimul cuvânt în criminalitate. Nu a auzit niciodată de Auschwitz, Cawnpore, Inchiziţie, luptele de gladiatori, Nat Turner, Pol Pot, Stahngrad, Ted Bundy, Hiroshima, My Lai, Wounded Knee, Babi Yar, Duminica Însângerată, Dresda sau Dachau. Crescută cu un fel de inerţie mintală, nu ştie nimic despre inerţia sălbatică a distrugerii, care odată pusă în mişcare într-o civilizaţie este la fel de greu de oprit ca o epidemie.

Nu cred că-i va putea găsi pe cercetătorii ilegali, indiferent cât de multe i-ar fi spus McHabe. Nu cred că ieşirea ei va răspândi suficient infecţia ca să conteze. Nu cred că e posibil să ajungă prea departe înainte să fie prinsă şi adusă înapoi sau ucisă. Nu poate schimba lumea. E prea veche, prea fortificată,

prea păcătoasă, prea reală. Va eşua. Nu există forţă mai puternică decât inerţia distructivă.

Îmi pregătesc bagajele să merg cu ea.

[*Originally published in „Analog Science Fiction and Fact”, January 1990*]

NOTĂ BIBILIOGRAFICĂ

Nancy Kress este autoarea a paisprezece romane science-fiction şi fantasy şi a mai mult de optzeci de povestiri, adunate în *Trinity and Other Stories, The Aliens of Earth* şi *Beaker's Dozen.* Nuvela ei *Beggars în Spain,* care mai târziu a devenit roman, a câştigat atât Premiul Nebula, cât şi Hugo. A mai primit de încă două ori Nebula, o dată pentru povestirea *Out of All Them Bright Stars* şi apoi pentru *The Flowers of Aulit Prison,* care a mai fost recompensată şi cu şi Theodore Sturgeon Memorial. În 2003, a obţinut John W. Campbell Memorial pentru romanul *Spaţiul probabilistic*[1]*.*

În 2007 şi 2008, a publicat alte trei cărţi: o nouă culegere de povestiri la Golden Gryphon Press, un nou roman SF, *Steal Across the Sky,* şi un thriller SF, *Dogs,* care, la fel ca povestirea următoare, vorbeşte despre o epidemie extrem de rapid transmisibilă.

Inerţia spune povestea victimelor unei epidemii care desfigurează, internate în echivalentul modern al coloniilor de leproşi. Kress afirmă că identitatea - cine eşti, de ce eşti aici, de ce eşti ceea ce eşti (şi ce ar trebui să faci în acest sens) -reprezintă o idee centrală a operei ei, iar această poveste nu este o excepţie.

---

[1] Ed. Lucman, 2006 (n. red.).